

GIÁ TRỊ THẨM MỸ TRONG THIẾT KẾ TRANG PHỤC ÁO DÀI PHỤ NỮ TRUYỀN THỐNG VIỆT NAM

Đỗ Thị Mỹ Linh¹

Tóm tắt: Trải qua nhiều thăng trầm lịch sử, áo dài vẫn luôn được coi là trang phục truyền thống không thể thiếu đối với người dân Việt Nam và là biểu tượng, hồn cốt của người phụ nữ Việt... Áo dài đã trở thành biểu tượng văn hóa và là một phần quan trọng của di sản văn hóa Việt Nam, được lưu giữ và trân trọng từ thế hệ này sang thế hệ khác. Áo dài không chỉ là một món đồ thời trang mà còn mang ý nghĩa sâu sắc về bản sắc, truyền thống và tự hào dân tộc của người Việt. Bài báo này trình bày về những giá trị thẩm mỹ tiềm ẩn trong thiết kế áo dài như hình dáng, kết cấu, màu sắc, chất liệu và họa tiết trang trí. Qua đó, nhấn mạnh rằng việc kế thừa và phát huy những giá trị thẩm mỹ của áo dài góp phần bảo tồn bản sắc văn hóa Việt Nam, đồng thời thúc đẩy sự phát triển của ngành công nghiệp thời trang quốc gia.

Từ khóa: áo dài, áo dài tứ thân, áo dài năm thân, thẩm mỹ trong trang phục, văn hóa trang phục, yếu tố tạo hình.

1. MỞ ĐẦU

Từ bao đời nay, chiếc áo dài đã trở thành nét đẹp trong văn hóa của người Việt, đó là trang phục không thể thiếu trong các sự kiện quan trọng của đất nước, của dân tộc. Áo dài đóng vai trò vô cùng quan trọng trong văn hóa và bản sắc Việt Nam. Vượt qua giá trị của chính mình trong vai trò một sản phẩm tiêu dùng, chiếc áo dài đã đạt đến một vai trò quan trọng hơn đó là một sản phẩm văn hóa đặc trưng mang đậm bản sắc dân tộc, là biểu tượng của phụ nữ Việt Nam. Áo dài là biểu tượng của nữ tính, đoan trang và lịch thiệp trong văn hóa Việt Nam. Mỗi loại áo dài (áo cưới, áo dạ hội, áo lễ...) gắn với các nghi lễ, sự kiện quan trọng trong đời sống xã hội. Thiết kế áo dài phản ánh triết lý, thẩm mỹ của người Việt. Vì lẽ đó, áo dài được coi là trang phục dân tộc tiêu biểu, thể hiện sắc thái riêng và không thể tách rời khỏi văn hóa Việt Nam, đại diện cho vẻ đẹp, nét đẹp truyền thống và bản sắc dân tộc Việt.

Trong bối cảnh kinh tế văn hóa biến đổi hội nhập mạnh mẽ, việc nghiên cứu giá trị thẩm mỹ của áo dài – gìn giữ nét truyền thống bản sắc văn hóa trong trang phục áo dài nói riêng và các lĩnh vực văn hóa nói chung đang trở nên cấp thiết. Hiểu rõ các yếu tố thẩm mỹ trong thiết kế áo dài sẽ giúp bảo tồn và phát huy các giá trị truyền thống. Nghiên cứu giá trị thẩm mỹ của áo dài sẽ cung cấp nguồn cảm hứng mới cho các nhà thiết kế,

¹ Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh

thúc đẩy sự sáng tạo trong ngành công nghiệp thời trang Việt Nam. Góp phần nâng cao chất lượng và tính thẩm mỹ của các sản phẩm áo dài, đáp ứng nhu cầu đa dạng của người tiêu dùng, tăng cường giá trị văn hóa trong quá trình giao lưu, hội nhập quốc tế.

Trong bài viết này tác giả tập trung vào các vấn đề: Khái quát quá trình phát triển trang phục áo dài của phụ nữ Việt, bàn luận những yếu tố hình thành giá trị thẩm mỹ trong thiết kế của bộ trang phục này.

2. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Khái quát quá trình phát triển trang phục áo dài của phụ nữ Việt

Chiếc áo dài của phụ nữ Việt đã trải qua rất nhiều thời kỳ thay đổi và phát triển, và ở mỗi một giai đoạn đều có những nét đặc trưng riêng. Ngoài những thay đổi về mặt hình dáng kết cấu của thân áo, những yếu tố khác như chất liệu, màu sắc..., cũng thay đổi theo để phù hợp với nhu cầu thẩm mỹ của người mặc trong xã hội đương thời. “Áo dài là trang phục truyền thống của phụ nữ Việt Nam, gồm một chiếc áo dài, cổ cao, bó sát thân, xẻ dọc hai bên lên tới eo, mặc bên ngoài một chiếc quần rộng.”[3] Trong phần nghiên cứu quá trình phát triển của áo dài của phụ nữ Việt, tác giả chủ yếu khai thác, phân tích dựa vào đặc điểm hình dáng kết cấu của áo dài.

Áo dài tứ thân: Hay còn gọi là “tứ thân” – thân áo được tạo hình với bốn mảnh ghép lại với nhau vì khổ vải ngày xưa chỉ rộng khoảng 40cm, hai thân trước là hai khổ vải may hẹp có thể buông thông hoặc thắt lại với nhau ở trước bụng hay buộc quặt ra sau lưng, để hở buộc hai thân lại phía trước bụng để tạo dáng người thon thả, phía trên không gài khít mà để lộ yếm màu cánh sen bên trong, cổ áo viền 1 – 2 cm, thân sau áo được ghép bằng hai khổ vải có đường may ở giữa sống lưng, áo dài gài chằm gót, tay áo bó chặt [4].

Áo dài năm thân: Là một biến cách của áo tứ thân, thân trước được nối lại gọi là vạt cả, thân sau gồm hai khổ vải cũng được nối dọc mép với nhau như ở áo tứ thân. Thân thứ năm nằm dưới vạt cả thân trước được gọi là vạt con nằm bên phải người mặc. Mép phải áo dài năm thân có đính năm chiếc cúc từ cổ áo xuống đến sườn để cài vào năm cái khuyết đính ở đường nối giữa mép thân vạt cả với vạt con. Cổ áo dài năm thân thường là loại cổ tròn, đứng vuông góc, cao khoảng từ 1 – 1,5cm. Cánh tay áo, từ nách đến cổ tay thuôn nhỏ dần, phía dưới cửa ống tay mở một đoạn dài chừng 3 – 5cm. Sau khi xỏ bàn tay qua, cài kín cúc bấm cho cửa tay áo khít vào cổ tay [1].

Áo dài hai thân: Những năm 1930, xã hội Việt Nam chịu ảnh hưởng mạnh mẽ từ bối cảnh chính trị và văn hóa quốc tế. Văn hóa Tây Âu du nhập vào Việt Nam đã tác động

đến thị hiếu và quan niệm về thẩm mỹ, tạo nên những đợt cách tân quan trọng trong lịch sử biến đổi của chiếc áo dài.

Áo dài Lemur: Ra đời vào đầu những năm 1930 bởi họa sĩ Cát Tường ở Hà Nội nghiên cứu và giới thiệu, đặc trưng của kiểu áo này có những chi tiết dựa vào các kiểu dáng của trang phục Tây Âu. Như, phần tay áo được tra vào vai áo không những khắc phục tình trạng vải hay bị nhăn nhúm ở nách, mà còn có thể tạo kiểu vai bông. Cổ áo có thêm các kiểu mới như cổ bánh bẻ, cổ lưỡi dao, cổ viền. Tay áo có các kiểu như kiểu quả tim, kiểu lưỡi chàng, kiểu đuôi tôm, phần tà phụ bên trong áo được bỏ đi, chiết ly được thêm trên thân áo... Lối tân thời này tuy được nhiều người yêu thích nhưng cũng đã bị một số dư luận khi đó tẩy chay và cho là “áo dài lai căng” và phản đối kịch liệt [5].

Áo dài Lê Phổ: Bên cạnh những mẫu áo dài Cát Tường, họa sĩ Lê Phổ cũng có những đóng góp hình thành kiểu áo dài Lê Phổ. Kiểu áo này được cải tiến như thân áo ôm sát nhiều hơn, kích dài xuống không hở lườn, vạt dài, tà lượn, tay cũng nối ở đoạn vai, cổ áo bẻ, mùa nóng mở ra cho mát, mùa rét gài vào cho ấm [1]. Họa sĩ Lê Phổ đã “khắc phục” những “hạn chế” của áo dài Lemur kết hợp một cách hài hòa những điểm nhấn từ Lemur, áo tứ thân và ngũ thân để tạo thành một kiểu áo vạt dài vừa cổ kính vừa tân thời nên được nhiều người đương thời nhiệt liệt hoan nghênh.

Áo dài Trần Lệ Xuân: Đến năm 1958, bà Trần Lệ Xuân đã thiết kế kiểu áo dài mới, bỏ đi phần cổ áo, dân gian gọi đó là “áo dài bà Nhu”. Chiếc áo này ra đời, gây nên nhiều tranh cãi vì cổ áo khoét hở như chiếc thuyền và cách trang trí mới lạ trên thân áo được cho là “ngược đời”. Một số nhà phê bình phương Tây cho rằng kiểu áo này thích hợp với thời tiết nhiệt đới của miền Nam Việt Nam, nhưng những người theo phong tục cổ cho rằng nó không hợp với thuần phong mỹ tục của nước nhà. Tuy nhiên, loại áo dài này vẫn còn phổ biến đến ngày nay và đã để lại dấu ấn mạnh mẽ trong phong cách mặc áo dài những năm 1950 [1].

Áo dài tay raplăng: Đến những năm 1960, hiệu may Dung ở Dakao Sài Gòn đã cho ra đời chiếc áo dài tay raplăng. Chiếc áo dài này khắc phục được nếp nhăn thường xuất hiện ở hai bên nách của các kiểu áo dài trước đó. Kỹ thuật ráp tay raplăng được xem là một sáng kiến mới, kỹ thuật này đã giúp chiếc áo dài ôm khít từng đường cong của thân hình người phụ nữ, tôn ngực tạo thêm tính thẩm mỹ cho người mặc.

Từ năm 1968, miền nam Việt Nam với ảnh hưởng làn sóng Hippy của nền văn hoá phương Tây và Mỹ áo dài mini đã cho ra đời với tà hẹp, cổ thấp, xẻ eo cao, mặc với quần Âu hoặc quần ống xéo [1].

Năm 1988, cuộc thi Hoa hậu áo dài lần đầu tiên do báo Phụ nữ Thành phố Hồ Chí Minh tổ chức, áo dài đã quay trở lại. Ngoài ra, phải kể đến những chiếc áo dài thổ cẩm, gắn liền với tên tuổi của nhà thiết kế (NTK) Minh Hạnh. Hay những chiếc áo dài vẽ tay độc đáo của NTK Sỹ Hoàng đã góp phần làm đa dạng, phong phú kiểu dáng áo dài thời bấy giờ và được giới trẻ rất ưa chuộng.

Những năm gần đây, áo dài cách tân xuất hiện với đủ các kiểu dáng nhằm đáp ứng nhu cầu thuận tiện cho việc di chuyển. Áo dài cách tân với những tà áo ngắn trên gối kết hợp với những chiếc quần thun ôm, quần jean, quần tây ống nhỏ, hay táo bạo hơn nữa là sự kết hợp áo dài với những chiếc váy xoè, ngắn còn được gọi một “váy đụp” được lãng-xê mạnh mẽ vào dịp tết năm 2017..., đã gây nên nhiều tranh cãi gay gắt.

Như vậy, dưới sự tác động của các yếu tố văn hoá, lịch sử, chính trị và kinh tế chiếc áo dài không ngừng biến đổi trước khi định hình thành nét đặc trưng trong văn hoá Việt. Và cho đến nay, chiếc áo dài đã định hình rõ nét và phát triển tối đa những ưu điểm của nó, trong đó yếu tố truyền thống và hiện đại là hai yếu tố không thể thiếu để tạo ra một chiếc áo dài phù hợp với thời đại.

2.2. Những yếu tố hình thành giá trị thẩm mỹ trong thiết kế trang phục áo dài phụ nữ truyền thống Việt Nam

Giá trị thẩm mỹ trong thiết kế trang phục áo dài phụ nữ truyền thống được thể hiện qua các yếu tố như hình dáng, kết cấu, màu sắc, chất liệu và họa tiết trang trí. Khi các yếu tố này được kết hợp một cách hài hòa, chiếc áo dài sẽ tạo nên một vẻ đẹp hoàn chỉnh, sang trọng và thu hút. Vậy thẩm mỹ trong thiết kế áo dài đó chính là sự sáng tạo các yếu tố tạo hình dựa trên các nguyên tắc thiết kế nhằm tạo nên những giá trị nghệ thuật.

Về hình dáng, kết cấu:

Hình dáng áo dài là một yếu tố quan trọng tạo nên thẩm mỹ cho áo dài. Trải qua thời gian dài phát triển áo dài chuyển từ áo dài có kết cấu từ bốn thân sang năm thân suông rộng rồi sau đó sang dáng áo dài với hai thân ôm sát cơ thể. Trước năm 1930, áo dài có nguồn gốc áo dài tứ thân, sau đó là áo dài năm thân được sử dụng rộng rãi trong dân gian. Đến những năm 1930, áo dài có thay đổi về hình dáng, áo dài Lemur ra đời đã tạo nên cuộc cải cách y phục của phụ nữ. Áo dài Lemur đã mang lại cho áo dài một vẻ đẹp tân thời, với nhiều kiểu dáng và kết cấu mới lạ, tôn lên vẻ đẹp cơ thể của người phụ nữ với tạo hình chõ thắt ở phần eo, nở ở phần ngực, tà áo ôm khoe được đường cong nữ tính của người phụ nữ. Tiếp đến, những năm 1950 – 1960, nổi bật áo dài bà Trần Lệ Xuân với kết cấu tạo chít ly ở phần thân trước và thân sau, độ rộng áo giảm với sự xuất hiện của kết

cấu vai tay raplăng là yếu tố tạo nên thẩm mỹ cho áo dài vì đã giảm tối đa các nếp nhăn ở phần nách.

Như vậy, dù áo dài có thay đổi theo thời gian nhưng đặc điểm hình dáng áo là hình thang kéo dài và kết cấu xẻ tà không thay đổi. Với đặc điểm hình dáng, kết cấu này áo dài đã giúp cho người mặc tạo sự uyển chuyển, mềm mại, thướt tha. Đây chính là nét độc đáo trong thiết kế áo dài không những tôn lên vóc dáng của người mặc mà còn che đi những khuyết điểm có thể có ở phần thân dưới.

Về màu sắc:

Màu sắc của áo dài trước năm 1930, đầu tiên những chiếc áo dài tứ thân thường có màu sắc tự nhiên được nhuộm từ lá bàng, củ nâu giã nhỏ hay bùn dèo lấy từ dưới ao. Áo dài tứ thân được đa số phụ nữ thường mặc, khá giả mặc áo lành, thiếu thốn, nghèo nàn mặc áo bạc màu, rách rưới. Áo của những người lao động, sau thời gian gánh gồng nhiều, vai áo thường bị sờn rách, người phụ nữ cắt bỏ và thay vào phần đó vải mới nên áo tứ thân còn được gọi áo đổi vai đổi vạt. Khi dòng chảy văn hóa dân gian phát triển dân trí được nâng cao, màu sắc trang phục trong nhân dân cũng được coi mở hơn trước. Nghề nhuộm được thịnh hành, đáp ứng nhu cầu, sở thích cá nhân. Bảng màu lúc bấy giờ cũng phong phú hơn về sắc độ: Xanh gồm có: xanh lá mạ, xanh nõn,... Vàng: vàng chanh, vàng da cam, vàng rom...[1] Từ những năm 1950, cùng với sự phát triển khoa học công nghệ đã tác động mạnh mẽ đến công nghệ nhuộm vải, in vải..., đã khiến màu sắc áo dài trở nên đa dạng và phong phú hơn nữa. Thẩm mỹ sử dụng màu sắc cũng thay đổi, người tiêu dùng không dùng chung màu sắc như thời trước năm 1930, các cô gái trẻ mặc áo dài những tông màu sáng như màu xanh da trời, màu vàng hoa mơ, màu cam trắng... Người lớn tuổi mặc tông màu trầm như nâu, xanh đậm, cam đậm, tím đậm.

Như vậy, màu sắc là yếu tố thẩm mỹ không chỉ góp phần tôn lên vẻ đẹp tổng thể của trang phục áo dài mà còn góp phần thể hiện cá tính và tâm trạng của người mặc, mang ý nghĩa sâu sắc trong văn hóa và cá nhân hóa phong cách của người mặc áo dài.

Về chất liệu:

Trước năm 1930, Chất liệu may áo dài tứ thân cho người lao động thường là vải nái, sồi. Người giàu sang thường may bằng những chất liệu như lụa, đũi, lĩnh, nhiễu... Còn chất liệu may áo dài năm thân thường được may bằng những chất liệu mềm mại điển hình như tơ tằm, lụa, gấm, lĩnh, đoạn, the, sa, xuyên, băng. Những chất liệu tơ tằm được dùng kết hợp với nhau tạo thẩm mỹ cho áo dài, “bốn loại the, sa, xuyên, băng lại có đặc tính giống nhau: nhẹ, thưa, mỏng và thường được sử dụng làm lớp phủ ngoài, áo dài gấm trắng

phủ the lam hay tằm lụa đào hoặc phủ the thâm làm dịu màu bên trong, tạo nên sự nền nã cho người mặc,...[1]

Từ những năm 1930, cùng với sự phát triển của khoa học công nghệ, là sự ra đời của các khổ vải rộng đã tác động đến biến đổi kết cấu áo dài từ năm thân thành hai thân và sự đa dạng, phong phú của các chất liệu vải. Ngoài các chất liệu vải từ tự nhiên như lụa tơ tằm, vải thô, vải đũi..., còn có các chất liệu vải từ sợi nhân tạo, tổng hợp như chiffon, voan, ren, lưới..., mỗi chất liệu vải đều có những hiệu ứng thị giác đặc trưng như chất liệu vải mềm, vải cứng, vải mỏng, trong suốt, vải dày, bóng vải thô... Mỗi hiệu ứng tạo nên tính thẩm mỹ khác nhau. Tùy theo bộ sưu tập, các nhà thiết kế áo dài sẽ sử dụng chất liệu phù hợp để thiết kế áo dài vừa tôn vinh được thẩm mỹ dân tộc nhưng vẫn phù hợp với thẩm mỹ hiện đại.

Như vậy, chất liệu đóng vai trò quan trọng trong thiết kế tạo thẩm mỹ cho áo dài, vì nó không chỉ ảnh hưởng đến hình dáng, độ rũ của trang phục áo dài mà còn thể hiện vẻ đẹp truyền thống và hiện đại của người phụ nữ Việt Nam. Đồng thời, chất liệu còn thể hiện bản sắc văn hóa và phong cách của người mặc áo dài.

Về trang trí: Cùng với các yếu tố thẩm mỹ về hình dáng, kết cấu, màu sắc, chất liệu việc khai thác yếu tố trang trí cũng được các nhà thiết kế khéo léo vận dụng trong thiết kế áo dài để phù hợp với thẩm mỹ đương đại. Trước năm 1930, tính trang trí trên áo dài được thể hiện chủ yếu hoa văn dàn trải trên bề mặt chất liệu thông qua kỹ thuật dệt. Giai đoạn từ năm 1930 đến trước năm 1950 tính trang trí trên áo dài có nhiều thay đổi phải kể đến thiết kế của Nguyễn Cát Tường với các tạo hình ở phần cổ áo, tay áo, gấu áo..., cùng với những kỹ thuật xếp ly, bèo nhúm, cắt xéo vải. Giai đoạn những năm 1950 đến 1980 khi công nghệ dệt phát triển, hoa văn trên vải trở nên đa dạng với những mẫu hoa văn phổ biến như hoa chanh, hoa mai, chữ triện, chữ thọ... Giai đoạn từ sau năm 1980 đến nay, yếu tố trang trí có vai trò quan trọng trong tạo hình thiết kế áo dài. Hầu hết, các nhà thiết kế sử dụng yếu tố này để thể hiện ý tưởng trên áo dài bằng nhiều thủ pháp nghệ thuật và kỹ thuật khác nhau, làm nổi bật lên giá trị thẩm mỹ truyền thống vừa phù hợp với xu hướng vừa thể hiện phong cách riêng của mỗi bộ áo dài.

Như vậy, nghệ thuật trang trí trên áo dài không chỉ là một yếu tố thẩm mỹ quan trọng trong thiết kế mà còn là biểu tượng văn hóa, phản ánh lịch sử, nghệ thuật và tâm hồn của người Việt.

2.3. Giá trị thẩm mỹ của việc thiết kế áo dài truyền thống trong thiết kế trang phục hiện đại

Từ những năm 1980 cho đến nay những biến đổi từ văn hóa truyền thống sang văn hóa hiện đại đã tác động rất lớn tới tư duy và quan điểm thẩm mỹ của người Việt, trong số đó phải kể đến các nhà thiết kế trang phục nói chung và các nhà thiết kế áo dài nói riêng. Họ đã tiếp nhận những điều mới, lạ từ nhiều nền văn hóa khác nhau trên thế giới để đưa ra các giải pháp thiết kế, quan điểm, ý tưởng sáng tạo vào trong thiết kế áo dài. Tuy nhiên, khi được áp dụng vào thiết kế trang phục hiện đại, áo dài không chỉ giữ nguyên bản sắc văn hóa mà còn thể hiện sự sáng tạo và đổi mới. Các nhà thiết kế có thể thay đổi kiểu dáng, chất liệu, màu sắc và trang trí, nhưng vẫn giữ lại những đường nét truyền thống, tạo ra sự hòa quyện giữa truyền thống và hiện đại. Những thiết kế áo dài hiện nay không chỉ mang tính ứng dụng cao mà còn nhận được sự yêu thích và hưởng ứng của đa số người dân Việt. Áo dài Việt Nam còn được trình diễn trên các sân diễn lớn mang tầm quốc gia, quốc tế, cho thấy, áo dài có thể đạt những giá trị truyền bá văn hóa, thẩm mỹ, góp phần nâng cao giá trị thẩm mỹ của áo dài trong bối cảnh toàn cầu hóa.

3. KẾT LUẬN

Có thể nói, trang phục áo dài không chỉ đơn thuần là một trang phục mà còn là một phần quan trọng trong bản sắc văn hóa Việt Nam. Nó thể hiện sự duyên dáng, thanh lịch, và khả năng kết nối các thế hệ, đồng thời mang lại cảm giác tự tin và quyền lực cho người phụ nữ. Trong tiến trình phát triển của lịch sử, các yếu tố văn hóa, xã hội, kinh tế, lịch sử và công nghệ đã ảnh hưởng lớn đến tiến trình phát triển của áo dài, góp phần làm phong phú thêm hình ảnh và giá trị của trang phục áo dài truyền thống trong đời sống hiện đại.

Giá trị thẩm mỹ của chiếc áo dài đến từ việc lựa chọn tinh tế các yếu tố như hình dáng, kết cấu, chất liệu, cách phối màu, trang trí và cách mặc, tất cả đều nhằm đảm bảo phù hợp với công năng của người sử dụng.

Qua nghiên cứu, bài viết giới thiệu sơ lược quá trình hình thành, phát triển của áo dài và phân tích các yếu tố tạo nên giá trị thẩm mỹ của trang phục áo dài nữ. Đóng góp thêm tư liệu tham khảo về loại hình trang phục này.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đoàn Thị Tình (2018), *Trang phục người Việt xưa - nay*, Nxb Hà Nội.
2. Đỗ Thị Mỹ Linh (2021), *Hình tượng hoa sen trong trang phục áo dài nữ giai đoạn từ năm 2000 đến nay*, Trường Đại học Tôn Đức Thắng.
3. Hội đồng quốc gia (2005), *Từ điển Bách khoa Việt Nam*, Nxb Từ điển Bách khoa.

4. Nguyễn Thị Đức (1998), *Văn hóa trang phục từ truyền thống đến hiện đại*, Nxb Văn hóa Thông tin.
5. Phạm Thảo Nguyên (2018), *Áo dài Lemur và bối cảnh Phong Hóa & Ngày Nay*, Nxb Hồng Đức.
6. Trần Thủy Bình (2009), *Giáo trình Mỹ thuật trang phục*, Nxb Giáo Dục.

AESTHETIC VALUE IN COSTUME DESIGN TRADITIONAL VIETNAMESE WOMEN'S AO DAI

Do Thi My Linh

Abstract: *Going through many historical ups and downs, Ao Dai has always been considered an indispensable traditional costume for the Vietnamese people and a symbol and soul of Vietnamese women... Ao Dai has become a cultural symbol and an important part of Vietnam's cultural heritage, preserved and cherished from generation to generation. Ao Dai is not only a fashion item but also has a deep meaning of identity, tradition and national pride of the Vietnamese people. This article presents the potential aesthetic values in Ao Dai design such as shapes, textures, colors, materials and decorative motifs. Thereby, emphasizing that inheriting and promoting the aesthetic values of Ao Dai contributes to preserving Vietnam's cultural identity, and at the same time promoting the development of the national fashion industry.*

Keywords: *ao dai, four-body ao dai, five-body ao dai, aesthetics, costume culture, shaping factor.*

(Ngày Tòa soạn nhận được bài: 03-9-2024; ngày phản biện đánh giá: 16-9-2024; ngày chấp nhận đăng: 30-9-2024)